

Vuosikertomus 2019

SISÄLLYS PÄÄLUVUITTAIN

1. Temen tehtävät ja tarkoitus
2. Jäsenistö ja palvelut
3. Työmarkkinatoiminta
4. Edunvalvontaa ja toimeentuloa
5. Taide- ja kulttuuripolitiikka
6. Paremmen työelämän puolesta
7. Kotimaiset ja ulkomaiset verkostot
8. Organisaatio ja keskeiset tukitoiminnot: talous ja viestintä

1. TEMEN TEHTÄVÄT JA TARKOITUS

Teme on Suomen suurin taide- ja kulttuurialojen ammattiliitto. Toimintavuonna 5000:n jäsenen raja ylittyi. Ammattiliittona Temen perustehtävä on työmarkkinatoiminta ja siihen liittyvä jäsenten edunvalvonta. Toimiala on teatterin, elokuvan, tv:n, tanssin ja sirkuksen ammattilaisten työehdot.

Edunvalvonnan käsite on laaja ja kattaa työehtosopimusneuvotteluiden ja työehtoneuvonnan lisäksi sosiaaliturva- ja tekijänoikeusneuvonnan sekä taide- ja kulttuuripoliittisen vaikuttamisen.

Kulttuurijärjestönä Teme vaikuttaa esittävien taiteiden rahoitukseen ja resursointiin. Teme puhuu taiteen, sivistyksen ja kulttuurin merkityksestä ja tekee luovaa ja taiteellista ammattimaista työtä näkyväksi.

2. JÄSENISTÖ JA PALVELUT

Temen jäsenmäärä kasvaa tasaisesti. Jäsenmäärä kasvoi 2,7 % vuonna 2019. Se kasvoi 3,3 % vuonna 2018 ja 2,3% vuonna 2017.

Temessä on seitsemän jäsenjärjestöä sekä 5007 henkilöjäsentä 31.12.2019:

Elokuvakoneenhoitajien yhdistys EKH	36
Lavastus- ja pukusuunnittelijat LP	277
Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät SET	895
Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat STST	1066
Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit STOD	369
Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat SVÄV	241
Teatterialan Ammattilaiset TAM	2122

Temen jäsenkunta on heterogeeninen, työ- ja ansaintatilanteet vaihtelevia. Noin puolet Temen jäsenistöstä on kiinnitettyjä ja puolet freelancereita ja itsensätyöllistäjiä. Puolet jäsenistä tekee taiteellista työtä, puolet toteuttavaa työtä. Teatterialalla työskentelee noin 60 % jäsenkunnasta, 20 % työskentelee tanssi- ja sirkustaiteen sekä tanssinopetuksen parissa, 20 % työskentelee elokuva-, tv- ja av-alalla. Opetusala työllistää monia temeläisiä, 16 % ilmoittaa ensimmäiseksi tai toiseksi ammatikseen opettajan (tanssin- ja teatteriopettajat).

Henkilökohtaisen neuvonnan tarve on suuri. Jäsenillä on haasteita hallinnoida työuraansa sen hybridiluonteen vuoksi: välillä työssä, välillä työtön, välillä laskutetaan, välillä apurahatyössä ja välillä ollaan perhevapailla. Osa työskentelee ei-työsuhteisessa työssä itsensätyöllistäjänä. Työkeikkoja saattaa olla 20 vuodessa aivan eri aloilla ja työtehtävissä. Kaikki tämä byrokratisoi ja tekee toimeentulon ja sosiaaliturvan hoitamisen hyvin haastavaksi.

Jäsenedut ja -palvelut ovat voimassa, kun jäsenyys on voimassa:

- Lakimiehen palvelut, kun jäsenyys on ollut kuukauden voimassa. Oikeusturvavakuutuksesta oikeudenkäyntiä varten päättää Temen hallitus.
- Vakuutusturva ifistä matkoille ja vapaa-aikaan varsinaisille jäsenille, joiden jäsenmaksu on kunnossa.
- Työehtosopimukset ja sopimusneuvonta. Jäsen voi tarkistuttaa työsuhteesi ja saa tietoa työelämän käytännöistä, palkoista, sosiaaliturvasta ja lainsäädännöstä.
- Työtä kaikille -rekrytointipalvelu
- Tekijänoikeuskorvauksia ja Kopioston jäsenyyden, kun hän tekee tekijänoikeuksien alaista työtä
- Teattereista alennuslippuja jäsenkortilla
- Jäsenkirje joka viikko sekä koulutustilaisuuksia
- Asunto Berliinissä on vuokrattavissa
- Kaikki SAK:n jäsenedut, joihin on linkki Temen jäsenetusivuilla www.teme.fi
- Kiila-kuntoutus

Eettiset periaatteet ohjaavat Temen jäsenetujen valintaa. Emme hyväksy kaikkia alennuksia tarjoavia tahoja.

3. TYÖMARKKINATOIMINTA

Teme neuvottelee alakohtaisia työehtosopimuksia työnantajaliitto Paltan sekä Suomen Teatterit ry:n kanssa ja lisäksi yrityskohtaisia työehtosopimuksia Yleisradion, Mediaringin ja Tikkurilan teatterin kanssa. Yleissitovia Temen työehtosopimuksista ovat Teatterialan työehtosopimus ja Tanssinopettajien työehtosopimus. Pääneuvottelija on Karola Baran ja hän nimeää neuvotteluryhmät.

Syksyllä 2019 työmarkkinoilla käytiin useita työtaisteluja, joihin Temen jäsenet osallistuivat. Teme maksoi jäsenilleen lakkopäiviltä korvauksia. Mm. PAU, Teollisuusliitto ja Sähköliitto julistivat työtaisteluja. Kiky-tunnit kiristivät neuvotteluilmapiriä.

Temen TES:it ovat:

- Teatterialan työehtosopimus

- Tanssinopettajien työehtosopimus
- Kansallisteatterin tekniikkaa ja vastaavia koskeva työehtosopimus
- Suomen Kansallisoopperan päivätekniikan työehtosopimus
- Elokuva- ja TV-tuotantoa koskeva työehtosopimus
- Mediaringin työehtosopimus
- Teme-sopimus Yleisradion omatuotannoissa työskentelevien ohjaajien, lavastajien, pukusuunnittelijoiden, koreografien ja tanssijoiden työehdoista
- Tikkurilan talokohtainen työehtosopimus

Teatterialan työehtosopimus on voimassa 31.3.2020 asti. Vuonna 2019 palkat nousivat 1.1. paikallissella järjestelyvaraerällä 1,2 % ja 1.4.2019 0,99 % yleiskorotuksella. Työmarkkinaosapuolet neuvottelivat vuoden aikana työryhmässä työaikaan ja liittyvistä asioista.

Elokuva- ja TV-tuotantoa koskeva työehtosopimus oli voimassa 31.12.2019 asti. Palkankorotukset olivat 2019 1,7 % 1.3.2019. Korotuksesta 1,2 % maksettiin yleiskorotuksena ja 0,5 % yrityskohtaisena eränä. Neuvottelut käynnistyivät joulukuun alussa. Temen keskeinen tavoite on jaksamisen helpottaminen vuorokautisen työajan, vuorokautisen levon ja/tai työajan paremman tasaamisen avulla. Työtuomioistuimessa käsiteltävänä olevaa yleissitovuusratkaisua odotetaan edelleen.

Tanssinopettajien työehtosopimus oli voimassa 31.1.2020 asti. Palkankorotukset olivat 1.4. alkaen 1,7 %, josta 1,1 % yleiskorotuksena ja 0,6 % yrityskohtaisena eränä. Neuvottelut käynnistyivät joulukuun alussa.

Kansallisoopperan talokohtaiset palkankorotukset olivat 1.5. alkaen 1,8 %. Summasta 1,2 % oli yleiskorotusta ja 0,6 % jaettiin talokohtaisena eränä.

Kansallisteatterin korotetut palkkoja korotettiin 1.4.2019 1,45 % yleiskorotuksella ja 0,4 % järjestelyvaraerällä.

Korotusprosentit ja korotusajankohdat vaihtelivat eri työehtosopimusten osalta sopimuskaudella. Kaikilla sopimusaloilla korotukset olivat vähintään yleisen tason mukaiset. Elokuva- ja tv-tuotantoa koskeva työehtosopimus syntyi valtakunnansovittelijan toimiston kautta.

Oikeudellinen jäsenpalvelu

Jäseniä neuvottiin päivittäin työsuhteisiin liittyvissä työsuhteen ehtoja ja työoikeudellista lainsäädäntöä sekä työehtosopimusten sisältöä koskeissa asioissa. Jäsenten esittämistä kysymyksistä käytiin useimmissa tapauksessa myös kirjeenvaihtoa työnantajaosapuolen kanssa selvityspyynnöin ja vaatimuksin. Tilanteet, joissa riittävää tai asianmukaista selvitystä ei saatu vietiin riita-asiana hallituksen käsiteltäviksi ja jatkettiin asioissa tarpeellista selvitystä oikeudellisin toimenpitein. Osin asiat saatiin ratkaistuksi sopimalla ja osin riita-asiat saatettiin vireille käräjäoikeudessa. Riita-asiana vireillä olleita asioita käräjäoikeuksissa eri puolilla Suomea oli 10. Lisäksi jäseniä avustettiin työttömyysturvaetuuksia koskeissa asioissa sosiaaliturva-asoiden muutoksenhakulautakunnassa, palkkasaatava-asioissa TE-keskuksessa (palkkaturva).

Työehtosopimukseen ja niiden tulkintaan liittyvissä asioissa on käyty tulkintaerimielisyyksiä koskevia paikallis- ja keskusneuvotteluja, joihin liittyen yhteistyö on ollut tiivistä luottamusmiesten kanssa. Luottamusmies-yhteistyötä tehtiin myös luottamusmiespäivinä kouluttamalla työehtosopimusten ja työlainsäädännön erityiskysymyksissä.

Tekijänoikeudet

Teme neuvoo taiteellista työtä tekeviä jäseniä tekijänoikeusasioissa. Oikeuksien luovuttamisesta kysyttiin paljon vuonna 2019. Teme neuvottelee työehtosopimuksia oikeuksien käytöstä sekä osallistuu oikeuksien kollektiivihallintoon Kopioston jäsenjärjestön ominaisuudessa.

Tekijänoikeuksien yhteishallinnoinnin perustana ovat jäsenjärjestöjen jäseniltä kerätyt valtakirjat ja tekijänoikeussopimukset. Kopiosto toimii näiden valtakirjojen sekä lakiin perustuvien sopimuslisenssien nojalla. Kopioston jäsenenä ovat Temen lisäksi jäsenjärjestöistä Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit, Lavastus- ja pukusuunnittelijat, Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat sekä Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät.

Teme osallistuu tekijänoikeuspoliittisen keskusteluun ja pyrkii vaikuttamaan lainsäädännön kehittymiseen. Tekijäfoorumi on 28 ammatti- ja muun järjestön yhteenliittymä, jonka muodostavissa järjestöissä on yhteensä noin 50 000 jäsentä. Tekijäfoorumin kautta Teme on mukana vaikuttamassa kohtuullisen tekijänoikeuslainsäädännön valmisteluun sen eri vaiheissa, tavoitteena parantaa tekijöiden asemaa neuvoteltaessa tekijänoikeuden luovutusta koskevissa sopimuksia.

Teme vastaa siitä, että Ylen arkistossa olevan draama-aineiston tilauspohjaisesta välittämisestä ja Ylen Elävästä arkistosta saadut korvaukset tilitetään asianmukaisesti TEME-työehtosopimuksessa mainituille oikeudenhaltijaryhmille. Sopimus on voimassa 31.12.2022 saakka. Tekijöille tilitetään jopa 300 000 euroa vuodessa.

Luottamusmiehet

Temellä on 74 luottamusmiestä ja varaluottamusmiestä, jotka työskentelevät teattereissa, tanssiteattereissa, tanssikouluissa ja elokuvatuotantoyhtiöissä. Temen luottamusmiesverkosto on kattava ns. VOS-teattereissa. Toimintavuoden aikana luottamusmiesverkoston kasvatettiin ja erityisesti etsittiin keinoja rakentaa entistä kattavampi luottamusmiesverkosto. Tätä tarkoitusta varten käynnistettiin Luottamusmiesoppaan teko yhdessä TJS opintokeskuksen kanssa. Opas valmistuu vuonna 2020.

Teme järjestää vuosittain säännöllistä luottamusmieskoulutusta. Toimintavuonna järjestettiin luottamusmiehillä kaksi kahden päivän koulutusta, 7.-8.5. Helsingin Jollaksessa ja 7.-8.10. Mikkelin Anttolan hovissa. Koulutuksissa kehitetään systemaattisesti luottamusmiesten tes- ja työoikeusosaamista. Vuonna 2019 koulutusten teemoina olivat mm. työkyvyttömyystilanteet, ulkoistamis-, yt- ja irtisanomistilanteet sekä luottamusmiesten tiedonsaantioikeus. Teatterialan luottamusmiehet osallistuivat lisäksi myös ns. viidentenä päivänä työmarkkinaosapuolten yhteisesti 6.5. järjestämään Esittävien taiteiden tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja häirinnän ennaltaehkäisykoulutuksen. Teatterialan tes mahdollistaa viisi palkallista koulutuspäivää, joista tavanomaisesti on käytetty vain neljä.

Elokuva- ja tv-alan työn syklisestä luonteesta johtuen luottamusmiehen toimintakentästä on tunnistettu myös erityisiä koulutustarpeita luottamusmieheksi ryhtymiseen ja toimimiseen. Elokuva- ja TV-alan luottamusmiehille tai sellaisiksi haluaville järjestettiin marraskuussa Helsingissä yhden päivän koulutus. Koulutuksissa kannustettiin luottamusmieheksi ryhtymistä työehtosopimuksia, työaikaumuuksia, luottamusmiehen asemaa ja oikeuksia, paikallista sopimista, epäasiallisen kohtelua työpaikoilla, työturvallisuutta sekä jaettiin tietoa ajankohtaisista muutoksista lainsäädännön osalta.

4. EDUNVALVONTA JA TOIMEENTULO

Temen jäsenten tulot olivat varsin alaiset verrattuna keskipalkkoihin. Osa jäsenistä ei yllä ansiosidonnaisen työttömyysturvan piiriin, mikä johtuu työsuhteiden vähäisyydestä ja pätkämäisyydestä sekä siitä, että työtä joudutaan tekemään ehdoilla, jotka eivät riitä ansioon suhteutetun päivärahan saamiseen. Tämän vuoksi Temessä ollaan jatkuvasti tekemisissä muissa kuin vakituisissa työsuhteissa työllistyvien ja itsensätyöllistäjien sosiaaliturva- ja työsuhteongelmien kanssa.

Teme pyrki kuluvana vuonna parantamaan lainsäädäntöteitse kaikkien temeläisten, myös itsensätyöllistäjien, työmarkkina-asemaa omassa hallitusohjelmataavoitetyössään, jonka puitteissa tavattiin kaikkia puolueita. Myös SAK otti Temen keskeiset tavoitteet omiin tavoitteisiinsa. Anu Suoranta osallistui ITSET-ryhmän edustajana eduskuntavaalien alla vaikuttamistyöhön, jossa laadittiin ITSET-ryhmälle yhteiset tavoitteet, tavattiin useita eduskuntaryhmiä pyrkimyksenä vaikuttaa niin ikään hallitusohjelmataavoitteisiin.

Sosiaaliturva on keskeinen osa temeläisten tulonmuodostusta ja toimeentuloa. Sosiaaliturvaan liittyvät ongelmat ovat osa edunvalvontaa ja keskeinen osa Temen neuvontatyötä. Teme on antanut lukuisia lausuntoja sosiaaliturvaa ja erilaisia lakimuutoksia koskien, kuten ns. työttömyysturvan aktiivimallista, yhdistelmävakuutuksesta sekä toimeentulon näkökulmasta mm. elokuvalaista ja VOS-uudistuksesta. Lausunnot löytyvät myös Temen nettisivuilta.

Sosiaaliturvaa koskien jäsenten keskeinen etuus on työttömyysturva. Ansioon suhteutettua työttömyysturvaa maksettiin Erityisalojen toimihenkilöiden työttömyyskassasta yhteensä noin 1000:lle jäsennelle. (Kelan maksamista etuuksista emme saa tilastoja). Työttömyysturvaneuvontaa toimistolla antaa koko henkilöstö, mutta se on työehtoasiantuntija Sami Hiltusen vastuualuetta. Hän on Erityisalojen toimihenkilöiden työttömyyskassan hallituksen 1. varapuheenjohtajana. Kassan edustajistossa Temellä oli 5 edustajaa ja 5 varaedustajaa. Hiltunen toimi myös Erityisalojen toimihenkilöiden työttömyyskassan edustajana Työttömyyskassojen tukisäätiön hallintoneuvostossa.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Melassa, Apurahansaajien neuvottelukunnan varajäsenenä oli Sami Hiltunen.

5. TAIDE- JA KULTTUURIPOLITIikka

Vuosi 2019 oli eduskuntavaalivuosi, joten Teme teki hallitusohjelmataavoitteet vuosille 2019-2023. Teme lobbasi yhdessä työnantajaliitto Stefin kanssa taiteen perusrahoituksen sekä Veikkauksen rahoituksen puolesta kansanedustajia. Lisäksi Karola Baran kävi tapaamassa valtiosihteereitä ja ministereitä lobatakseen Temen hallitusohjelmataavoitteita. SAK huomioi omissa hallitusohjelmataavoitteissaan mm. VOS-uudistuksen ja siihen tarvittavan lisärahoituksen.

Teme on ollut hyvin aktiivinen esittävien taiteiden valtiosuusuudistuksessa, jota on tehty vuodesta 2016. OKM asetti vuonna 2019 VOS-työryhmän saattamaan valtiosuusuudistuksen valmiiksi. Pieneen työryhmään nimitettiin mm. Karola Baran ja ryhmän toimikausi oli 1.9.2019-28.2.2020. Tehtävänannossa oli neljä osaa: tuen määräaikaisuus, henkilötyövuoden hinta teattereilla ja orkestereilla; painoarvokerroin sekä neljäntenä Svenska Teaternin ja TTT:n erityisasema. Esityksen valmistuessa helmikuussa 2020 se lähtee lausuntokierrokselle ja lakiuudistus voi astua voimaan 2023.

Temen työehtoasiantuntija Anu Suoranta osallistui 26.2 eduskunnan varapuhemies Haataisen kutsutun kulttuurijärjestöjen keskustelutilaisuuteen, jossa käytiin läpi kulttuurialan näkymiä ja järjestöjen hallitusohjelmataavoitteita.

Taide- ja kulttuuriala on tavoitellut yhtä prosenttia valtion budjetista taiteen ja kulttuurin rahoitukseen yli 10 vuotta. Rahoituksen osuus on pysynyt suhteellisesti samana (0,8 % budjetista). Teme provosoi keskustelua puhumalla kahdesta prosentista.

Temen hallitusohjelmataavoitteiden pääkohdat ovat:

1. Kaksi prosenttia taiteelle ja kulttuurille
2. VOS-rahoitusuudistuksessa teattereille ja tanssille lisärahoitus
3. Elokuva-alan julkinen rahoitus tulee nostaa Pohjoismaiselle tasolle
4. Työttömyysturvaa on yksinkertaistettava ja tuntiseurannasta luovuttava
5. Itsensätyöllistäjät osaksi työläinsäädäntöä
6. Itsensätyöllistäjille kollektiivinen neuvottelu-oikeus työehtoihin ja palkkioihin
7. Tekijänoikeusjärjestöjen ja hyvitysmaksujärjestelmän asema on turvattava
8. Verovapaan apurahan määrä on nostettava 30 000 euroon
9. Freelancer-Allianssi tulee saada Suomeen

Tavoitteet löytyvät www.teme.fi Ajankohtaista-uutisista.

Esittävien taiteiden Thalia-juhlaa vietettiin Teatteri Viruksessa 11.3.2019. Juhlan järjestelyistä vastasi Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto jäsenyhdistyksineen.

Temen jäsenjärjestöt jakoivat juhlassa monta palkintoa, joista lisätietoa kunkin jäsenjärjestön vuosikertomuksessa:

Lavastus- ja pukusuunnittelijat: Illusion-palkinto

Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat: Tanssin ja sirkuksen maineteko -palkinto

Suomen teatteriohjaajat ja -dramaturgit: Ohjaaja-/dramaturgipalkinnot

Suomen valo- ja äänisuunnittelijat: Äänisäde-, Valosäde- ja Videosäde-palkinnot

Teatterialan Ammattilaiset: Voimavara- ja Yhteisvoima-palkinnot

Lisäksi muita palkintoja olivat mm. Suomen Teatterit ry:n Vuoden teatteri -palkinto ja Sirkuksen tiedotuskeskuksen Sirkuksen lumo -palkinto.

6. PAREMMAN TYÖELÄMÄN PUOLESTA

Teme on työmarkkinaosapuoli, joka huolehtii jäsenten työelämätaitojen kartuttamisesta ja tarjoaa myös avoimia koulutustilaisuuksia alalle. Toimintavuonna tilaisuuksia oli runsaasti, joista tässä keskeiset:

Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto
Trade Union for Theatre and Media Finland
Meritullinkatu 33 A 31, 00170 Helsinki
teme@teme.fi • www.teme.fi

Lavastus- ja pukusuunnittelijat LP, Suomen elokuva- ja mediatyöntekijät SET,
Suomen tanssi- ja sirkustaiteilijat STST, Suomen teatteriohjaajat ja dramaturgit STOD,
Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat SVÄV, Teatterialan Ammattilaiset TAM,
Elokuvakoneenhoitajien yhdistys EKH

- Teme on mukana ammattiliittojen Itsensätyöllistäjien ITSET-yhteistyöryhmässä. ITSET-ryhmä järjesti itsensätyöllistäjien työn tulevaisuutta käsittelevän eduskuntavaalipaneelin 11.3. Musiikkitalossa. Vaalipaneelissa keskustelivat Pilvi Torsti (sd), Harri Jaskari (kok), Arto Pirttilahti (kesk), Outi Alanko-Kahiluoto (vihr), Anna Kontula (vas) ja Henrik Stenbäck (rkp).
- Kaksi työoikeuden seminaaria elokuva- ja tv-alan työntekijöille 25.3. ja 15.5. Seminaarit järjesti Teme ja Journalistiliitto jäsenilleen. Luennoitsijana OTT Jaana Paanetoja.
- OKM kustansi avoimet seminaarit työoikeudesta elokuva- ja tv-alan työnantajille ja työntekijöille Helsingissä Kino K13:ssa 7.5. ja 8.5. Teme oli mukana suunnittelemassa sisältöjä. Luennoitsijana OTT Jaana Paanetoja.
- Työmarkkinasosapuolet Stefi, Teme ja Näyttelijäliitto sekä lisäksi Teatterikeskus suunnittelivat ja järjestivät yhdessä Esittävien taiteiden tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja häirinnän ennaltaehkäisykoulutuksen teattereiden työnantajille ja luottamusmiehille. Koulutuksia järjestettiin yhteensä neljä, josta kaksi aina saman sisältöistä. (6.5, 14.5. ja 28.10, 5.11.) OKM tuki koulutuksen järjestämistä taloudellisesti. Koulutukset järjestettiin Helsingissä. Päävastuullisena kouluttajana toimi OTT Jaana Paanetoja.

Tampereen Teatterikesässä Teme järjesti yhdessä työnantajaliitto Stefin ja Teatterin tiedotuskeskuksen kanssa avoimen seminaarin 9.8.2019: Mahdollisuuksien tasa-arvo – Onko nykypäivän ammattiteatteri työ- ja uramahdollisuuksiltaan yhdenvertainen? Key-note kasvatustieteen professori Kirsti Lempiäinen, kommenttipuheenvuorot Anu Suoranta, Teme ja Hanna Helavuori, Tinfo. Onko sukupuolella väliä -paneelissa puhujina teatterinjohtajat Alma Lehmuskallio ja Otso Kautto ja Temen pj Kalle Ropponen.

Teme julkaisi yhdessä Työturvallisuuskeskuksen, Journalistiliiton ja muiden alan toimijoiden kanssa Elokuva- ja av-alan työturvallisuusoppaan. Siihen liittyen järjestettiin 4 webinaaria 17.9., 18.9., 1.10. ja 2.10. joita Teme oli myös suunnittelemassa.

Webinaarien aiheet olivat:

Turvallinen ja terveellinen yhteinen työpaikka elokuva- ja tv-tuotantoalalla

Turvallinen terveellinen työ ja työympäristö elokuva- ja tv-tuotantoaloilla

Työsuojelun yhteistoiminta ja työterveyshuolto elokuva- ja tv-tuotantoaloilla

Työhyvinvointi elokuva- ja tv-tuotantoaloilla

Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

Kouluttajat olivat:

Päivi Rauramo, asiantuntija, Työturvallisuuskeskus

Aki Eriksson, lakimies, yksikön päällikkö, Etelä-Suomen Aluehallintovirasto

Mira Seppänen, työturvallisuusasiantuntija

Marika Väisänen, työehtoasiantuntija, Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto

Siru Saarinen, työterveyspsykologi, Pihlajalinna

Temen TES-seminaari järjestettiin 3.10. aiheella Kuinka pienentää hiilijalanjälkeä työehtosopimuksilla? Luennoitsijoina Temen pj Atro Kahiluoto ja toiminnanjohtaja Karola Baran. Seminaarista raportoitiin Meteli-lehdessä.

Teme on mukana Työterveyslaitoksen vetämässä Floor is yours -hankkeessa (2018-2021). Hankkeessa selvitetään mm. esittävien taiteiden turvallisuusjohtamista ja kehitetään turvallista työkuilttuuria.

Teme on niin ikään mukana Tampereen yliopiston vetämässä Monimuotoinen ansiotyö tutkimushankkeessa (2019-2022). Hankkeiden ohjausryhmässä on Temestä Anu Suoranta.

Teme osallistui Teatterin tiedotuskeskuksen Valta, vastuut, vinoutumat –tutkimuksen rakentamiseen. Teme tiedotti tutkimuksesta. Tuloksia saatiin toukokuussa 2019 ja niistä Tinfon johtaja Hanna Helavuori raportoi Meteli-lehdessä.

Teme on mukana esittävän näyttämötaiteen työpaikkojen häiritsemättömyyttä ja asiallista kohtelua edistävässä työryhmässä. Muita mukana olevia järjestöjä ovat mm. Suomen Teatterit, Suomen näyttelijäliitto ja Teatterikeskus.

Teme oli mukana järjestämässä Tampereella työelämän tutkimuspäivillä Reilu, toimeentuloon riittävä ja palkitseva työ kaikille osana työryhmän ”Taiteessa ja kulttuurissa töissä”.

Teme on ollut vuodesta 2005 tekemässä luovien alojen Sosiaaliturvaopasta yhdessä Kelan, Journalistiliiton, Muusikkojen liiton ja Näyttelijäliiton kanssa. Nykyään sen teossa on mukana laajempi yhteistyöverkosto ja opasta on päivitetty jo kahdesti lainsäädännön muututtua. Sosiaaliturvaopas neuvoo työttömyysturvasta eläkkeisiin ja sairauspäivärahasta perhevapaisiin. Linkki siihen löytyy verkosta Temen kotisivulta hakusanalla sosiaaliturvaopas.

Teme aloitti yhdessä Apfin kanssa selvittämään tutkimushanketta elokuva- ja tv-alan työntekijöiden työssäjaksamisesta. Useammalle vuodelle ulottuva toteutettaisiin yhdessä Työterveyslaitoksen kanssa.

Työtä kaikille / Work for All palvelee suomeksi ja englanniksi

Palvelu on Temen kehittämä erityisesti helpottamaan temeläisten työllistymistä sekä luovien alojen kohtaanto-ongelmaa. Työtä kaikille -palvelu on avoin ja ilmainen rekrytointi- ja verkostoitumispalvelu, jonka toteuttamisen Opetus- ja kulttuuriministeriö mahdollisti taloudellisella tuellaan. Palvelua ylläpitää ja päivittää Anne Saveljeff.

Palvelu neuvoo Suomen työläinsäädännöstä englanniksi ja suomeksi. Palvelun pyrkimys on työllistää, helpottaa kohtaanto-ongelmaa, neuvoa kotimaisia ja kansainvälisiä työntekijöitä ja –antajia sekä esitellä luovan alan työtä, taidetta, tekijöitä ja yrityksiä. Palvelussa on 1400 tekijää ja 120 työnantajaa. Toimintavuonna palvelua pitää markkinoida erityisesti suomalaisille ja eurooppalaisille luovien alojen työnantajille. Palvelu löytyy osoitteesta: tyotakaikille.fi / workforall.fi

7. KOTIMAISET JA KANSAINVÄLISET VERKOSTOT

Teme tekee tiivistä yhteistyötä monien alan järjestöjen, kuten Kopiosto, Journalistiliitto ja Teatterijärjestöjen keskusliitto, Teatterin, Tanssin ja Sirkuksen tiedotuskeskukset, Elokuvasäätiö ja Forum Artis. Tässä luvussa mainitaan ne tahot, joiden jäsen Teme on tai joiden kanssa oli konkreettista yhteistyötä toimintavuonna.

Teme on SAK:n jäsen. SAK on liittojen yhteinen elin sekä asiantuntijaorganisaatio, jonka kautta Teme pääsee vaikuttamaan työelämän ja sosiaaliturvan lainsäädäntöasioihin. SAK:n työskentelyyn osallistuminen on melko runsasta. SAK:n edustajistossa Temen edustajina olivat Kalle Ropponen ja

Sisko Jaako/ Atro Kahiluoto ja Hinriikka Lindqvist. SAK:n hallituksen jäsen on Karola Baran. Temen toimiston työntekijät osallistuvat moniin SAK:n asiantuntijaverkostoihin, kuten sopimusvastaavien verkosto, sosiaalipoliittisten asiantuntijoiden verkosto, tasa-arvovastaaviin, työelämän kehittäjien ja työsuojeluvastaavien verkostoon.

Temen kansainvälinen toiminta on pääosin ammattiyhdistystoimintaa ja -yhteistyötä. UNI, Union Network International, on maailman suurin ammattiliitto-organisaatio, jonka jäsen Teme on. Se edustaa yli 20 miljoonaa jäsentä ja 900 ammattiliittoa ja toimisto kaikissa maanosissa. UNI-Europe hoitaa UNIn Euroopan asioita. UNI-MEI taas on yksi UNIn sektoreista ja se kattaa television, elokuvan, teatterin, viihteen ja taiteen alojen ammattiliittoa kaikissa maanosissa. EURO-MEI on UNI-MEIn Euroopan alueorganisaatio.

Temen on Kopioston jäsenjärjestö. Karola Baran oli Kopioston hallituksen vpj. sekä av-jaoston ja av-lisensiointijaoston pj.

Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto ottaa kantaa teatterin ja tanssin rahoitukseen ja rakenteisiin niin valtionosuusteattereiden kuin vapaan kentänkin osalta. Keskusliiton hallituksen jäsenenä oli Temestä Karola Baran, varalla Antti Hosia.

Teme on Forum Artisis jäsen. Forum Artis on taiteilijajärjestöjen yhteistyöorganisaatio, jonka hallituksessa olivat Antti Hosia ja Antti Seppänen.

Avain-ryhmä on elokuva-alan järjestöjen yhteistyöfoorumi. Sen toimintaan osallistuvat käytännöllisesti katsoen kaikki elokuva-alalla toimivat organisaatiot, myös Teme. Vuonna 2019 Avain-ryhmä ei juurikaan toiminut.

Toiminnanjohtaja Karola Baran oli Suomen elokuvasäätiön hallituksen jäsen vv. 2017-2019.

Itsensätyöllistäjien yhteistyöverkosto ITSET on keskusjärjestörajat ylittävä ammattiliittojen yhteistyöverkosto, jonka työhön osallistuu Temestä Anu Suoranta.

Teme on Teatterin tiedotuskeskuksen jäsen. Se huolehtii teatterikentän tiedotuksesta ja tilastoinnista. Hallituksen jäsen on Anu Suoranta. Teatteritilastot ovat ansiokas julkaisu, jonka Teme toivoo säilyvän ja kehittyvän.

Teme kuuluu Kulttuurialan Ammattiliittojen Neuvottelukuntaan yhdessä Muusikkojen Liiton, Journalistiliiton, Näyttelijäliiton, SAK:n ja Taide- ja Kulttuurialan Ammattiliiton Takun kanssa. Se on yhteistyöfoorumi, jossa Temeä edustaa Karola Baran.

Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiö on lakisääteistä eläketurvaa täydentävä elin. Säätiö on jo suljettu uusilta avustuksilta, se vastaa vanhoista avustuksistaan. Säätiön hallituksessa olivat Raimo Söder (varalla Karola Baran) ja Maija Pekkanen (varalla Marja-Leena Niittymäki).

Teme on Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASKin jäsen. SASKin jäseniä ovat eri ammattiliitot kaikista keskusjärjestöistä.

Teme on koulutusrahasto Kouran ohjausryhmän jäsen. Temeä ohjausryhmässä edustaa Marika Väisänen.

Vuonna 2019 Teatterikulman kiinteistön myynti aiheutti paljon työtä. Sami Hiltunen edusti Temeä Teatterikulman hallituksessa.

Temen henkilökunta käy vuosittain luennoimassa alan kouluissa työehdoista ja -sopimuksista. Teatteri- korkeakoulun kanssa on jo vuosia järjestetty tammikuussa ns. työelämäviikko, jossa henkilökunta ja luottamustoimiset ovat luennoineet työehtosopimuksesta, palkoista ja verotuksesta. Lisäksi vuosittain on luennoitu mm. Tampereen ja Turun AMK:ssa, ELOlla ja Metropoliasa. Koulukäynnit ovat tärkeää nuorten työelämätaitojen sekä jäsenhankinnan kannalta.

8. ORGANISAATIO JA KESKEISET TUKITOIMINNOT

Temen liittokokous käyttää ylintä päätösvaltaa Temessä. Sääntömääräisiä liittokokouksia on kaksi, kevät- ja syysliittokokous. Vuonna 2019 kokoukset pidettiin Helsingissä 28.4.2019 ja 24.11.2019.

Liittokokous valitsee vuosittain hallituksen ja puheenjohtajiston. Se valitsi puheenjohtajaksi teatteriohjaaja Atro Kahiluodon ja varapuheenjohtajiksi Hinriikka Lindqvistin ja Joona Mielosen.

Ennen kevään 2019 liittokokousta hallituksen kokoonpano oli 1.1.-28.4.2019:

Puheenjohtaja Kalle Ropponen ja varapuheenjohtajat Lija Fischer ja Sisko Jaako.

Hallituksen jäsenet:

Asta Viertola ja Katja Niemi, SET

Anna-Maria Klintrup ja Ville Virkkunen, STOD

Pasi Kuronen, Antti Hosia, Matti Heikkilä, Marja-Leena Niittymäki, TAM

Tomi Suovankoski, Kimmo Modig ja Raisa Kilpeläinen, SVÄV

Minna Kauhanen ja Minna Santakari, LP

Veera Lamberg, Hannaleena Markkanen ja Antti Seppänen, STST

Hallituksen kokoonpano 28.4.-31.12.2019:

Puheenjohtajaksi valittiin teatteriohjaaja Atro Kahiluoto.

Varapuheenjohtajat tuottaja Hinriikka Lindqvist ja apulaisohjaaja Joona Mielonen.

Hallituksen jäsenet:

Kirsi Manninen ja Minna Santakari, LP

Matleena Kuusela ja Kasimir Högnäs, SET

Veera Lamberg ja Antti Seppänen, STST

Tomi Suovankoski ja Kim Modig, SVÄV

Anna-Maria Klintrup ja Lija Fischer, STOD

Antti Hosia, Marja-Leena Niittymäki ja Susanna Metsälä, TAM

Työvaliokunnan muodostavat puheenjohtajisto ja toiminnanjohtaja.

Temellä on TES-kohtaisia työryhmiä.

Metelin toimitusneuvoston kokoonpano oli keväällä: Kalle Ropponen, Sari Lakso, Päivi Kettunen,

Raisa Kilpeläinen, Vespa Laine, Ville Virkkunen, Hinriikka Lindqvist, Susanna Metsälä ja Anne Saveljeff. Syksyllä toimitusneuvostoksi vahvistettiin: Vespa Laine, Hinriikka Lindqvist, Susanna Metsälä, Essi Santala, Rasmus Arikka ja Anne Saveljeff.

Teatterikulman kiinteistön myynnin yhteydessä liiton arkisto siirrettiin Työväenarkistoon.

Temen henkilökuntaan kuuluivat toiminnanjohtaja Karola Baran, jäsensihteeri Tanja Tiukkanen, työehtosasiantuntijat Sami Hiltunen, Anu Suoranta ja Marika Väisänen, joka on myös viestinnän suunnittelija sekä tiedottaja-päätoimittaja Anne Saveljeff ja talouspäälikkö Sanna Wälläri. Kirjanpitoa hoiti toukokuussa Terhi Männistö. Temen toimisto sijaitsee os. Hietaniemenkatu 2, 00100 Helsinki.

Talous

Temen talous perustuu jäsenmaksutuloihin ja pieneen valtion toiminta-avustukseen. Teme sai 2019 valtiolta 15 000 euron suuruisen toiminta-avustuksen järjestön kulttuuripoliittiseen toimintaan. Jäseniltä perittävä jäsenmaksu oli 1,6 % (poikkeuksena opiskelija-, kannatus- ja muut erityisjäsenmaksut).

Temen liittokokouksessa 25.11.2018 vahvistettiin jäsenjärjestöjen jäsenmaksuosuudet sekä niiden takuu- eli minimitasot, jotta kaikkien jäsenjärjestöjen taloudelliset toimintaedellytykset pysyisivät vähintäänkin ennallaan.

Jäsenmaksutuottojen kasvu on hidastunut jo muutaman viime vuoden, mutta vuonna 2019 kehitys kääntyi positiiviseksi. Myös jäsenmäärä nousi tilikauden aikana. Lisäksi työttömyyskassan jäsenmaksun alentuminen jätti Temen talouteen kaivattua pelivaraa. Vuoden aikana palkka- ja toimitilakulujen jälkeen suurimmat erät olivat ulkopuoliset palvelut. Niihin kuuluu suurimpina ulkoistetut lakimiespalvelut sekä ATK-palvelut mm. jäsenrekisterin osalta.

Myös toimitilakuluja syntyi normaalia enemmän Temen toimiston muutettua pois Teatterikulmasta kiinteistön ollessa käyttökelvoton. Kuluja syntyi sekä muutosta että kahdesta eri toimitilasta. Vuoden lopussa Teatterikulma saatiin myytyä. Temen omistamien osakkeiden myyntihinta oli 313 451,43 € ja niiden hankintahinta 315 133,29 €. Myynnistä realisoitui niiden erotuksena 1641,74 euron suuruinen myyntivoitto.

Temen kustantamat, liittojen varsinaisia jäseniä koskevat vakuutukset ovat myös merkittävä menoerä. Näitä ovat liittovakuutus eli vapaa-ajan tapaturma- ja matkavakuutus sekä oikeusturvavakuutus. Vakuutusten hintojen nousu on ollut jatkuvaa yleisen hintatason nousun vuoksi, mutta osin myös siksi, että jäsenet hyödyntävät näitä etuja hyvin.

Temellä on yhteistyösopimukset Helsingin OP-pankin ja OP-Varainhoitoyhtiön kanssa. Sitä kautta sijoitettuna on OP-korkosalkussa sijoituksia hankinta-arvoltaan 34.472,81.

Temen varallisuudesta lisäksi on pieni määrä Elisan osakkeita. 100.000 euroa on kiinnitettynä Oy Restemen osakkeisiin. Resteme osti toukokuussa 2012 asuinhuoneiston Berliinistä, osoitteesta Kleine Markusstrasse 2. Asunto on ollut lähes sataprosenttisesti varattuna koko toimintavuoden ajan. Muu sijoitusomaisuus oli pääasiassa sijoitusrahastoissa. Järjestöllä ei ole pitkäaikaisia velkoja.

Tilintarkastajat olivat KHT Lotta Kauppila (Tilintarkastusrenkas Oy) ja Tilintarkastusyhteisö RSM Audit Sum Oy, vastuullisena tarkastajana Kai Riska, KHT. Liiton taloutta hoitivat vuoden aikana Sanna Wälläri ja Terhi Männistö.

Viestintä

Temen viestintäkanavia ovat kohdennetut uutiskirjeet, verkkosivut, Facebook, Twitter ja Instagram. Jäsenviestinnässä keskeisiä ovat sähköinen viikkotiedote sekä jäsenrekisteristä lähetettävät viestit mm. jäsenmaksuihin ja jäseneksi hyväksymiseen liittyen. Temen Instagram -tilin seuraajamäärä ja suosio kasvavat koko ajan. Sen kautta Teme tavoittaa yksittäisiä ihmisiä, kulttuuriryhmiä ja teattereita.

Teme käyttää Creamailer-palvelua ja kohdentaa uutiskirjeitä eri ryhmille. Jäsenkirje toimitetaan jäsenille joka keskiviikko ja se saavuttaa jäsenet hyvin. Jäsenkirjeen lisäksi lähetetään Hallitusuutiset, Luotamusmiesuutiset sekä uutiskirje sidosryhmän jäsenille sekä muille sen tilaajille.

Temen viestinnässä työnjakoa uusittiin. Marika Väisänen keskittyy ulkoiseen viestintään, kuten uutiskirjeisiin ja some-viestintään. Anne Saveljeff vastaa Metelistä ja keskittyy sisäiseen viestintään ja toimii jäsenjärjestöjen hallitusten yhteyshenkilönä – paitsi SETin, jonka yhteyshenkilö on Marika Väisänen. Väisänen ja Saveljeff ylläpitävät yhdessä Temen ja jäsenjärjestöjen verkkosivuja.

Verkkolehti Meteli on integroitu Temen verkkosivuihin. Meteli julkaisee työtä, edunvalvontaa, taidetta, kulttuuria sekä niiden tekijöitä käsitteleviä artikkeleita joka viikko, aina tiistaisin. Pääkirjoitus ilmestyy kerran kuukaudessa. Syksyllä 2019 Metelin verkkosivujen visuaalista ilmettä sekä hakutoimintoja ja artikkelien arkistointitapaa paranneltiin. Metelin pääteemat olivat viime vuonna työhyvinvointi, työehtosopimustoiminta ja VOS.

Temen kriisiviestintä jäsenistölle tehdään tarvittaessa jäsenrekisterin kautta. Se mahdollistaa kohdennetut ja reaaliaikaiset viestit jäsenten kännyköihin ja sähköposteihin.

Liittokokoukselle huhtikuussa 2020
Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton hallitus